Redaktionellt

Grattis: META fyller 40 år i år! Det betyder att META nu tillhör de ärevördiga och etablerade tidskrifterna. Men 40 år är ändå ingenting – det är inte ens medelålders – META är en 40 år ung och vital kraft i den nordiska arkeologin. Vi har nu fyra decenniers erfarenhet av teoretisk debatt, metoddiskussion och förmedlande av nya rön, och intar en etablerad och självklar plats i historisk arkeologi. Året som gått har inneburit utveckling av redaktionen och det stundande 40-årsjubiléet kommer att högtidlighållas med ett symposium som både blickar framåt och tillbaka. Under kommande år ska denna del av Historisk-arkeologiska föreningens verksamhet expandera och vi ser fram emot kommande seminarier och konferenser. Samtidigt arbetar vi oförtrutet vidare med att förbättra och konsolidera tidskriften.

Vi har med andra ord mycket att vara glada och stolta över men sorgliga händelser har också drabbat den historiska arkeologin. I vintras nåddes vi av beskedet att medeltidsarkeologins nestor, professor Erik Cinthio avlidit vid 97 års ålder. Erik Cinthios liv och forskargärning skildras på förekommen anledning i detta nummer av META av Lars Ersgård. Under våren drabbades vi också av det tragiska beskedet att professor Jörn Staecker, Tübingen, under många år lärare vid arkeologiska institutionen vid Lunds universitet, gått bort, allt för tidigt. Senare under våren kom så beskedet att den stadsarkeologiske föregångaren, den förre stadsantikvarien i Lund, Claes Wahlöö, avlidit. Vi minns dessa portalfigurer i uppbyggandet av en nordisk historisk arkeologi och vi gör det med ett ovanligt fylligt jubileumsnummer.

Just hur dynamisk METAs först 40 år varit presenteras av Mathias Bäck och Joakim Kjellberg som studerat tidskriftens kompletta innehåll från det första numret 1979, till idag. Vilka var författarna, var var de baserade, och vilka ämnen har diskuterats genom åren? Svaren hittar du här.

De nordiska samarbetena och källpluralismen har varit och är fundament i METAs verksamhetsfält. Göran Tagessons artikel fortsätter inom 40-års temat och belyser den historiska byggnadsarkeologins relation till historieämnet. Hur ser samarbetena ut, hur vanliga är de och vad kräver de? Sedan starten 1979 har META skapat en plattform för arkeologer från hela Norden att tala med varandra. Mette Svart Kristiansen diskuterar medeltidsarkeologins och den historiska arkeologins utveckling och förändring i Danmark, följt av Marte Spangen som gör en liknande kartläggning för norskt vidkommande. I Finland har kontakterna med Sverige alltid varit nära och kontakterna varit många. Utvecklingen här diskuteras i detalj av Georg Haggrén. Situationen

Downloaded by 216.73.217.33 2026-11-25 10:13:09

för den historiska arkeologin i norra Skottland och kontakterna med debatten i Norden behandlas av Alexandra Sanmark. En subdisciplin till den historiska arkeologin som aldrig vann något större insteg i Norden är industriarkeologi. Varför det var så och hur industriarkeologin skulle kunna aktiveras inom ramen för ett bredare historiskarkeologiskt fält diskuteras av Jonas Monié Nordin.

En META-volym ska även innehålla debatt, diskussion och metodfrågor, så även i detta nummer. Rune Edberg presenterar en sammanställning av fältarbetena i Fornsigtuna och Sigtuna-namnets arkeologiska sammanhang. Aktuellt från fält är Magnus Lindberg och Iohannes Miaris Sundbergs diskussion om metalldetektering i stadsarkeologin. Ljusets arkeologi under medeltid är ämne för Linda Qviströms text om medeltida lampor. Avslutningsvis skriver Lars Ersgård ned sina minnen av Erik Cinthio 1921–2018.

År 2019 års utgåva av META är här och vi kan med tillförsikt önska er trevlig läsning, grattis på 40-årsdagen och välkomna åter nästa år!

Downloaded by 216.73.217.33 2026-11-25 10:13:09